



Briselē, 2025. gada 2. decembrī  
(OR. en)

16275/25

UEM 616  
ECOFIN 1668  
ECB  
EIB

## PAVADVĒSTULE

---

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 25. novembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

---

K-jas dok. Nr.: COM(2025) 950 final

---

Temats: KOMISIJAS ZIŅOJUMS  
Vācija un Somija  
Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 3.  
punktu sagatavotais ziņojums

---

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 950 final.

---

Pielikumā: COM(2025) 950 final



Briselē, 25.11.2025.  
COM(2025) 950 final

## **KOMISIJAS ZIŅOJUMS**

**Vācija un Somija**

**Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 3. punktu sagatavotais  
ziņojums**

## 1. IEVADS

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. pantā ir noteikta pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra. Šī procedūra ir sīkāk izklāstīta Stabilitātes un izaugsmes paktā ietilpstošajā Padomes Regulā (EK) Nr. 1467/97<sup>1</sup> par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu. Saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu šajā ziņojumā ir novērtēta dalībvalstu situācija attiecībā uz budžeta deficīta kritēriju<sup>2</sup>.

Iepriekšējo ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu Komisija pieņēma 2025. gada 4. jūnijā saistībā ar Eiropas pusgada 2025. gada pavasara paketi. Minētajā ziņojumā<sup>3</sup> Komisija izdarīja secinājumus, apsverot iespēju ierosināt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras uzsākšanu attiecībā uz Austriju sakarā ar tās neatbilstību budžeta deficīta kritērijam. Pēc tam, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, Padome nolēma, ka Austrijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts<sup>4</sup>, un pieņēma ieteikumu, lai novērstu šo situāciju<sup>5</sup>. Komisijas 2025. gada 4. jūnija ziņojumā tika apspriesti arī Spānijas, Latvijas un Somijas gadījumi. Attiecībā uz Spāniju un Latviju Komisija uzskatīja, ka budžeta deficīta kritērijs ir izpildīts, savukārt attiecībā uz Somiju Komisija atzina, ka tobrīd nebija pamata uzsākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.

Šajā ziņojumā ir sīki aplūkota situācija tajās dalībvalstīs, attiecībā uz kurām ziņojumi par valdības budžeta deficīta un parāda līmeni saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 479/2009 un Komisijas 2025. gada rudens prognozi<sup>6</sup> liecina par attiecīgām izmaiņām salīdzinājumā ar pavasarī pieejamajiem datiem. Konkrēti, tas attiecas uz Somiju un Vāciju<sup>7</sup>.

### *Deficīta un parāda kritēriji*

**Deficīta kritērijs** ir izpildīts, ja *faktiskais* vispārējā valdības budžeta deficīts iepriekšējā gadā (2024. gadā) un *plānotais* budžeta deficīts kārtējam gadam (2025. gadam) nepārsniedz 3 % no IKP. Ja vismaz viena no šīm deficīta attiecībām minēto īpatsvaru pārsniedz, Komisija pārbauda, vai deficīta attiecība ir būtiski un nepārtraukti samazinājusies un tuvojas atsaucēs vērtībai. Tā arī pārbauda, vai budžeta deficīta atsaucēs vērtības pārsniegums ir ārkārtējs un pagaidu rakstura un vai tas saglabājas tuvu atsaucēs vērtībai (2. iedaļa). Būtiskie faktori, kas Komisijai un Padomei jāņem vērā, lemjot par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, ja *i*) valsts parāds nepārsniedz 60 % no IKP vai ja *ii*) parāds pārsniedz 60 % no IKP, bet deficīts ir tuvu 3 % no IKP un pārsniegums ir tikai īslaicīgs (4. iedaļa).

<sup>1</sup> Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Regulu (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis) (OV L, 2024/1264, 30.4.2024.).

<sup>2</sup> Pēc ekonomikas pārvaldības sistēmas 2024. gada reformas būtībā paliek nemainīgi noteikumi, kas reglamentē pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, pamatojoties uz deficīta kritēriju, kā noteikts Regulā 1467/97.

<sup>3</sup> COM(2025)615 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52025DC0615>.

<sup>4</sup> Padomes lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Austrijā, pieņemts 2025. gada 8. jūlijā.

<sup>5</sup> Visi dokumenti par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru Austrijā ir atrodami šādā tīmekļa vietnē: [https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/austria\\_en](https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/austria_en).

<sup>6</sup> Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze (*European Economy Institutional Paper 327*, 2025. gada novembris).

<sup>7</sup> Šis ziņojums ir pieņemts vienlaikus ar Komisijas atzinumiem par Vācijas, Somijas un citu eurozonas dalībvalstu budžeta plānu projektiem. Šajā ziņojumā ir analizēts valsts budžeta deficīts, ņemot vērā Līguma prasības, lai izdarītu secinājumus par to, vai kādā dalībvalstī pastāv pārmērīga budžeta deficīta risks. Taču Komisijas atzinumos par budžeta plāna projektiem ir analizēti 2026. gadam prognozētie neto izdevumi, ņemot vērā attiecīgos Padomes ieteikumus.

Saskaņā ar Līgumu **parāda kritērijs** ir izpildīts, ja vispārējās valdības bruto parāds nepārsniedz 60 % no IKP vai ja šī attiecība pietiekami strauji samazinās un apmierinošā tempā tuvojas atsaucēs vērtībai. Saskaņā ar grozītās Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 2. punktu uzskata, ka parāda attiecība pret IKP “pietiekami strauji samazinās un apmierinošā tempā tuvojas atsaucēs vērtībai”, ja attiecīgā dalībvalsts ievēro savu neto izdevumu<sup>8</sup> maksimālo pieauguma tempu, kā to ieteikusi Padome saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263<sup>9</sup> 17. vai 19. pantu. Komisija sagatavo ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, ja debets<sup>10</sup>, kas reģistrēts dalībvalsts kontroles kontā, pārsniedz vienu no diviem robežlielumiem – 0,3 % no IKP gada laikā un 0,6 % no IKP kumulatīvi –, izņemot gadījumus, kad budžeta stāvoklis ir tuvu līdzsvaram vai ar pārpalikumu.

Parāda kritēriju šajā posmā vēl nevar pilnībā novērtēt. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 22. panta 6. punktu debetus (vai kredītus) kontroles kontā aprēķina, pamatojoties uz izpildes datiem. Visām dalībvalstīm gada un kumulatīvo neto izdevumu maksimālo pieauguma tempu sākotnējais gads pašlaik ir 2025. gads. Tādējādi Komisija varēs novērtēt atbilstību parāda kritērijam tikai tad, kad 2026. gada pavasarī būs pieejami izpildes dati par 2025. gadu. Tomēr dati par vispārējās valdības parāda attiecību pret IKP ir sniegti 3. iedaļā.

#### *Šā ziņojuma pamatā esošie un to motivējošie galvenie dati*

Šajā ziņojumā aplūkotas tās dalībvalstis, kurās vai nu *faktiskais* 2024. gada deficīta rādītājs (kā ziņojis Eurostat<sup>11</sup>), vai *plānotais* 2025. gada deficīta rādītājs<sup>12</sup> pārsniedz 3 % no IKP<sup>13</sup>. Minētie faktiskie un plānotie deficīti, kas pārsniedz atsaucēs vērtību, ir šā ziņojuma pamatā. Turklāt novērtējumā par atbilstību deficīta kritērijam ir ņemta vērā arī Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze<sup>14</sup>. Šajā ziņojumā ir arī salīdzināts valdības budžeta deficīts ar valdības investīciju izdevumiem un ņemti vērā visi citi būtiskie faktori saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. pantu.

Pamatojoties uz Eurostat 2025. gada 21. oktobrī publicētajiem datiem (sk. 1. tabulu), šajā ziņojumā ir novērtēta atbilstība deficīta kritērijam divās dalībvalstīs: **Vācijā** un **Somijā**. Konkrēti:

- Somijā 2024. gada vispārējās valdības budžeta deficīts pārsniedza 3 % no IKP.

<sup>8</sup> Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktu “neto izdevumi” ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst ieņēmumiem no Savienības fondiem, valsts izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

<sup>9</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

<sup>10</sup> Kontroles kontā, ko Komisija izveidojusi saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 22. panta 2. punktu, reģistrē dalībvalstī novēroto neto izdevumu novirzes no Padomes noteiktajiem un ieteiktajiem maksimālajiem neto izdevumu pieauguma tempiem. Augšupējas novirzes no ieteiktās neto izdevumu virzības reģistrē kā debetu pēc tam, kad ir ņemtas vērā valsts izņēmuma klauzulas, kas varētu būt aktivizētas.

<sup>11</sup> Sk. Eurostat 2025. gada 21. oktobra Euro rādītājus <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-21102025-AP> saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2009 14. pantu.

<sup>12</sup> Visas tabulas, ko dalībvalstis iesniegušas Eurostat, ir pieejamas vietnē: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>. Šajās tabulās dalībvalstīm ir jāziņo faktiskie dati par iepriekšējiem gadiem, kā arī plānotie dati par kārtējo gadu.

<sup>13</sup> Šis ziņojums neattiecas uz dalībvalstīm, kurām pašlaik piemēro pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.

<sup>14</sup> Ja vien nav norādīts citādi, šajā ziņojumā norādīto datu par 2025., 2026. un 2027. gadu avots ir Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze (*European Economy Institutional Papers* 327).

- Saskaņā ar 2025. gada rudens fiskālo paziņojumu Vācija un Somija plāno, ka valdības budžeta deficīts 2025. gadā pārsniegs 3 % no IKP.

Šajā ziņojumā nav sīkāk aplūkots gadījums ar Spāniju, kura 2024. gadā ziņoja par budžeta deficītu 3,2 % apmērā no IKP (sk. 1. tabulu). Spānija tika analizēta Komisijas 2025. gada 4. jūnija ziņojumā saskaņā ar 126. panta 3. punktu, kurā tika secināts, ka deficīta kritērijs ir izpildīts. Salīdzinājumā ar pavasarī pieejamajiem datiem nav notikušas būtiskas izmaiņas, kas pamatotu minētā secinājuma atkārtotu izvērtēšanu<sup>15</sup>. 2025. gada jūnija ziņojumā tika izskatīts arī Latvijas gadījums un secināts, ka deficīta kritērijs ir izpildīts<sup>16</sup>. Saskaņā ar 2025. gada rudens paziņojumu Latvija vairs neziņo par atsaucē vērtības pārsniegšanu, jo faktiskais deficīts 2024. gadā un plānotais deficīts 2025. gadā ir mazāks par 3 % no IKP, tāpēc deficīta kritērijs ir uzskatāms par izpildītu<sup>17</sup>. Komisijas 2025. gada 25. novembra paziņojumā<sup>18</sup> ir sniegta plašāka jaunākā informācija par fiskālo situāciju šajās un visās pārējās dalībvalstīs.

---

<sup>15</sup> Spānija 2025. gada pavasarī paziņoja par deficītu 3,2 % apmērā no IKP 2024. gadā un par plānoto deficītu 2,5 % apmērā 2025. gadā. 2024. gada deficīts tika novērtēts kā tāds, kas pārsniedz atsaucē vērtību, bet ir tuvu tai, un pārsniegums tika novērtēts kā īslaicīgs (pamatojoties uz Komisijas 2025. gada pavasara prognozi), bet ne kā ārkārtējs. Attiecīgos faktorus varēja ņemt vērā, un tos kopumā atzina par neviendabīgiem. Kopumā deficīta kritērijs tika novērtēts kā izpildīts. Pamatojoties uz 2025. gada rudens paziņojumu, deficīts 2024. gadā un plānotais deficīts 2025. gadam paliek nemainīgs 3,2 % un 2,5 % apmērā no IKP, savukārt arī Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts līdzīgs deficīts 2025.–2026. gadā kā pavasarī. Līdz ar to nav tādu būtisku izmaiņu salīdzinājumā ar situāciju pavasarī, kas pamatotu Spānijas detalizētu apspriešanu šajā ziņojumā.

<sup>16</sup> Latvija 2025. gada pavasarī paziņoja par deficītu 1,8 % apmērā no IKP 2024. gadā un par plānoto deficītu 3,1 % apmērā 2025. gadā. 2025. gadā plānotais deficīts tika novērtēts, kā minēts iepriekš, bet tuvu atsaucē vērtībai, un pārsniegums tika novērtēts kā ārkārtējs, bet ne īslaicīgs (pamatojoties uz Komisijas 2025. gada pavasara prognozi). Attiecīgos faktorus varēja ņemt vērā, un kopumā tos atzina par tādiem, kas samazinās. Kopumā deficīta kritērijs tika novērtēts kā izpildīts.

<sup>17</sup> Pamatojoties uz 2025. gada rudens paziņojumu, deficīts 2024. gadā joprojām bija 1,8 % no IKP, savukārt plānotais deficīts 2025. gadā samazinājās līdz 2,9 % no IKP. Tas nozīmē, ka pavasara ziņojuma pamatojums vairs nav aktuāls, un tāpēc šķiet, ka detalizēta diskusija par Latviju šajā ziņojumā nav pamatota. Tomēr jāņem vērā, ka Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts, ka deficīts 2025. gadā nedaudz pārsniegs 3 % no IKP un 2026. gadā palielināsies. Fiskālās norises Latvijā tiks atkārtoti novērtētas 2026. gada pavasarī.

<sup>18</sup> Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Centrālajai bankai “Ekonomikas pārvaldības sistēmas atspoguļošana valsts fiskālajā politikā”, Brisele, 25.11.2025., COM(2025)951 final.

## 1. tabula. Stāvoklis dalībvalstīs attiecībā uz deficīta un parāda atsauces vērtībām

	Faktiskais deficīts, kas nepārsniedz (□) / pārsniedz (□) 3 % no IKP 2024. gadā	Plānotais deficīts, kas nepārsniedz (✓) / pārsniedz (X) 3 % no IKP 2025. gadā	Parāda attiecība, kas nepārsniedz (✓) / pārsniedz (X) 60 % no IKP 2024. gada beigās
<i>Šajā ziņojumā novērtētās dalībvalstis</i>			
Vācija	✓	X	X
Somija	X	X	X
<i>Šajā ziņojumā neiekļautās dalībvalstis</i>			
Beļģija**	X	X	X
Bulgārija	✓	✓	✓
Čehija	✓	✓	✓
Dānija	✓	✓	✓
Igaunija	✓	✓	✓
Īrija	✓	✓	✓
Grieķija	✓	✓	X
Spānija†	X	✓	X
Francija**	X	X	X
Horvātija	✓	✓	✓
Itālija**	X	✓	X
Kipra	✓	✓	X
Latvija	✓	✓	✓
Lietuva	✓	✓	✓
Luksemburga	✓	✓	✓
Ungārija**	X	X	X
Malta**	X	X	✓
Nīderlande	✓	✓	✓
Austrija*	X	X	X
Polija**	X	X	✓
Portugāle	✓	✓	X
Rumānija***	X	X	✓
Slovēnija	✓	✓	X
Slovākija**	X	X	✓
Zviedrija	✓	✓	✓

*Avots: Eurostat (paziņojums presei 2025. gada 21. oktobrī, un 2025. gada rudens fiskālais paziņojums).*

*Piezīmes. (\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2025. gada jūnija. (\*\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2024. gada jūlija. (\*\*\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2020. gada aprīļa. (†) Nav pārmērīga budžeta deficīta un netiek apspriesta šajā ziņojumā (sk. 1. iedaļu).*

## 2. VISPĀRĒJĀS VALDĪBAS BILANCE

**Somija** 2024. gadā pārsniedza valdības budžeta deficīta atsaucēs vērtību, savukārt **Vācija** un **Somija** plāno, ka 2025. gadā deficīts pārsniegs atsaucēs vērtību, kas ir 3 % no IKP (sk. 2. tabulu).

**Somijas** valdības budžeta deficīts 2024. gadā bija 4,4 % no IKP un plānotais deficīts 2025. gadā ir 4,3 % no IKP, savukārt Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts 4,5 % deficīts 2025. gadā. Tāpēc deficīts gan 2024., gan 2025. gadā tiek novērtēts kā tāds, kas *pārsniedz atsaucēs vērtību un nav tuvu tai*. Attiecībā uz **Vāciju** 2025. gadā plānotais deficīts ir 3,3 % no IKP, savukārt Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts deficīts 3,1 % apmērā, kas tiek novērtēts kā tāds, kas *pārsniedz atsaucēs vērtību, bet ir tuvu tai*.

Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi valdības deficīts **Somijā** un **Vācijā** turpinās pārsniegt 3 % no IKP prognozes periodā līdz 2027. gadam. Tāpēc paredzams, ka budžeta deficīts, kas pārsniedz atsaucēs vērtību, *nebūs īslaicīgs*.

**Somijas** deficītu, kas 2024. gadā pārsniedza atsaucēs vērtību, ietekmēja nelabvēlīgi makroekonomiskie apstākļi. Reālais IKP 2023. gadā samazinājās par 0,9 % un 2024. gadā palielinājās par 0,4 %, un Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts, ka 2025. gadā tas palielināsies par 0,1 %. Turklāt Somijā publiskās finanses būtiski ietekmē drošības vides pasliktināšanās, ko izraisījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu. Padome 2025. gada 8. jūlijā pieņēma ieteikumu<sup>19</sup> saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263<sup>20</sup> 26. pantu, ar ko ļauj Somijai laikposmā no 2025. gada līdz 2028. gadam novirzīties no Padomes noteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem (valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana), lai ņemtu vērā aizsardzības izdevumu pieaugumu<sup>21</sup>. Šis ieteikums apliecina ārkārtas apstākļus, kurus valdība nevar kontrolēt un kuri būtiski ietekmē publiskās finanses, kas ir aizsardzības izdevumu pieauguma pamatā. Tomēr deficīts, kas pārsniedz atsaucēs vērtību 2025. gadā, nav pilnībā izskaidrojams ar aizsardzības izdevumu pieaugumu<sup>22</sup>.

**Vācijā** deficītu, kas pārsniedz atsaucēs vērtību 2025. gadā, ietekmē nelabvēlīgi makroekonomiskie apstākļi. Reālais IKP 2023. gadā samazinājās par 0,9 % un 2024. gadā — par 0,5 %, un Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts, ka 2025. gadā tas palielināsies par 0,2 %. Padome 2025. gada 10. oktobrī pieņēma ieteikumu<sup>23</sup> saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 26. pantu, ar ko ļauj Vācijai laikposmā no 2025. līdz 2028. gadam novirzīties no Padomes noteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem (valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana), lai ņemtu vērā aizsardzības izdevumu pieaugumu. Šis ieteikums apliecina ārkārtas apstākļus, kurus valdība nevar kontrolēt un kuri būtiski ietekmē

<sup>19</sup> Padomes ieteikums (2025. gada 8. jūlijs), ar ko Somijai ļauj novirzīties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kurus noteikusi Padome saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana) (OV C, C/2025/3966, 20.8.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj>).

<sup>20</sup> Saskaņā ar Regulas 1467/97 2. panta 1. punktu valsts budžeta deficīta pārsniegumu pār atsaucēs vērtību uzskata par ārkārtēju saskaņā ar 126. panta 2. punkta a) apakšpunkta otro ievilkumu. LESD, ja tas izriet no nopietnas ekonomikas lejupslīdes eurozonā vai Savienībā kopumā, ko Padome konstatējusi saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 25. pantu, vai no ārkārtējiem apstākļiem ārpus valdības kontroles, kuriem ir būtiska ietekme uz attiecīgās dalībvalsts publiskajām finansēm, saskaņā ar minētās regulas 26. pantu.

<sup>21</sup> Aizsardzības izdevumi, kas attiecas uz atbilstības novērtēšanu, ir valsts finansētie aizsardzības izdevumi, kā definēts valdības funkciju klasifikācijā (COFOG 02).

<sup>22</sup> Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi aizsardzības izdevumi Somijā 2025. gadā tiek prognozēti 2,2 % apmērā, un tas ir par 1,0 procentpunktu no IKP vairāk nekā 2021. gadā.

<sup>23</sup> Padomes ieteikums (2025. gada 10. oktobris), ar ko apstiprina Vācijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu un ļauj Vācijai atkāpties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kurus Padome noteikusi saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana) (OV C/2025/5635, 22.10.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5635/oj>).

publiskās finanses, kas ir aizsardzības izdevumu pieauguma pamatā. Turklāt deficīts, kas pārsniedz atsaucē vērtību 2025. gadā, ir pilnībā izskaidrojams ar aizsardzības izdevumu pieaugumu<sup>24</sup>.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, deficītu, kas pārsniedz atsaucē vērtību, var uzskatīt par ārkārtēju gan **Somijai**, gan **Vācijai**.

*Kopumā* šī analīze par deficītu, kas pārsniedz atsaucē vērtību – attiecībā uz to, vai deficīts ir ārkārtējs un īslaicīgs, kā arī to, vai tas saglabājas tuvu atsaucē vērtībai, – liecina, ka pirms attiecīgo faktoru ņemšanas vērā **Somijā** vai **Vācijā** deficīta kritērijs nav izpildīts.

---

<sup>24</sup> Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi aizsardzības izdevumi Vācijā 2025. gadā tiek prognozēti 1,6 % apmērā, un tas ir par 0,5 procentpunktiem no IKP vairāk nekā 2021. gadā.

**2. tabula. Vispārējās valdības bilance**

Procentuālā daļa no IKP					Rudens fiskālais paziņojums	Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze		
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2026	2027
<i>Šajā ziņojumā novērtētās dalībvalstis</i>								
<b>Vācija</b>	-3,2	-1,9	-2,5	-2,7	-3,3	-3,1	-4,0	-3,8
<b>Somija</b>	-2,7	-0,2	-2,9	-4,4	-4,3	-4,5	-4,0	-3,9
<i>Šajā ziņojumā neiekļautās dalībvalstis</i>								
Beļģija**	-5,4	-3,6	-4,0	-4,4	-5,9	-5,3	-5,5	-5,9
Bulgārija	-4,0	-2,9	-2,0	-3,0	-3,0	-3,0	-2,7	-4,3
Čehija	-5,0	-3,1	-3,7	-2,0	-1,9	-1,8	-2,0	-2,2
Dānija	4,1	3,4	3,4	4,5	1,8	2,3	1,1	0,8
Igaunija	-2,5	-1,0	-2,7	-1,7	-1,3	-1,3	-4,4	-4,4
Īrija	-1,3	1,6	1,4	4,0	1,3	1,5	1,0	0,8
Grieķija	-7,2	-2,6	-1,4	1,2	0,1	1,1	0,3	0,0
Spānija†	-6,7	-4,6	-3,3	-3,2	-2,5	-2,5	-2,1	-2,1
Francija**	-6,6	-4,7	-5,4	-5,8	-5,4	-5,5	-4,9	-5,3
Horvātija	-2,6	0,1	-0,8	-1,9	-2,9	-2,8	-2,9	-2,8
Itālija**	-8,9	-8,1	-7,2	-3,4	-3,0	-3,0	-2,8	-2,6
Kipra	-1,6	2,7	1,7	4,1	3,3	3,3	3,0	3,2
Latvija	-7,2	-4,9	-2,4	-1,8	-2,9	-3,1	-3,5	-4,3
Lietuva	-1,1	-0,7	-0,7	-1,3	-2,9	-2,2	-2,5	-2,7
Luksemburga	1,1	0,2	-0,7	0,9	-0,8	-0,8	-0,5	-0,8
Ungārija**	-7,1	-6,2	-6,8	-5,0	-4,3	-4,6	-5,1	-5,1
Malta**	-7,0	-5,3	-4,4	-3,5	-3,3	-3,2	-2,8	-2,6
Nīderlande	-2,3	0,0	-0,4	-0,9	-2,1	-1,9	-2,7	-2,1
Austrija*	-5,7	-3,4	-2,6	-4,7	-4,5	-4,4	-4,1	-4,3
Polija**	-1,7	-3,4	-5,2	-6,5	-6,9	-6,8	-6,3	-6,1
Portugāle	-2,8	-0,3	1,3	0,5	0,3	0,0	-0,3	-0,5
Rumānija***	-7,2	-6,5	-6,7	-9,3	-8,4	-8,4	-6,2	-5,9
Slovēnija	-4,6	-3,0	-2,6	-0,9	-2,4	-2,2	-2,3	-2,5
Slovākija**	-5,1	-1,6	-5,3	-5,5	-5,1	-5,0	-4,6	-5,3
Zviedrija	-0,2	1,0	-0,9	-1,6	-1,4	-1,7	-2,4	-2,0

*Avots: Eurostat (dati no 2021.–2024. gada un 2025. gada fiskālā paziņojuma) un Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze (dati par 2025., 2026. un 2027. gadu).*

*Piezīmes. (\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2025. gada jūnija. (\*\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2024. gada jūlija. (\*\*\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2020. gada aprīļa. (†) Nav pārmērīga budžeta deficīta un netiek apspriesta šajā ziņojumā (sk. 1. iedaļu).*

### 3. VISPĀRĒJĀS VALDĪBAS PARĀDS

Gan **Somijā**, gan **Vācijā** vispārējās valdības bruto parāds 2024. gada beigās pārsniedza 60 % no IKP (sk. 3. tabulu). Vācijā valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu nedaudz samazinājās, savukārt Somijā tā palielinājās. Pamatojoties uz Komisijas 2025. gada rudens prognozi, paredzams, ka parāda attiecība pret IKP abās dalībvalstīs 2025. un 2026. gadā palielināsies.

**3. tabula. Vispārējās valdības parāds**

Procentuālā daļa no IKP					Rudens fiskālais paziņojums	Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze		
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2026	2027
<i>Šajā ziņojumā novērtētās dalībvalstis</i>								
<b>Vācija</b>	67,9	64,4	62,3	62,2	65,0	63,5	65,2	67,0
<b>Somija</b>	73,1	74,0	77,1	82,5	86,9	88,1	90,9	92,3
<i>Šajā ziņojumā neiekļautās dalībvalstis</i>								
Beļģija**	108,7	103,4	102,4	103,9	107,5	107,1	109,9	112,2
Bulgārija	23,8	22,5	22,9	23,8	28,9	28,5	30,6	32,6
Čehija	40,7	42,5	42,2	43,3	44,2	43,4	44,1	45,1
Dānija	39,6	33,3	33,0	30,5	29,1	28,9	27,7	26,8
Igaunija	18,4	19,2	20,2	23,5	23,3	23,4	25,9	29,2
Īrija	52,4	42,9	41,8	38,3	33,4	33,1	32,5	31,3
Grieķija	197,3	177,8	164,3	154,2	145,4	147,6	142,1	138,0
Spānija†	115,7	109,3	105,2	101,6	101,3	100,0	98,2	97,1
Francija**	112,8	111,4	109,8	113,2	116,2	116,3	118,1	120,0
Horvātija	78,2	68,5	60,9	57,4	56,9	56,2	56,1	55,9
Itālija**	145,8	138,4	133,9	134,9	136,2	136,4	137,9	137,2
Kipra	96,5	80,3	71,1	62,8	55,4	56,4	51,0	45,7
Latvija	45,9	44,4	44,4	46,6	48,9	48,3	49,9	54,5
Lietuva	43,3	38,3	37,1	38,0	44,1	39,8	44,7	48,2
Luksemburga	24,2	24,9	24,7	26,3	26,8	26,8	27,1	27,2
Ungārija**	76,2	74,1	73,2	73,5	73,1	73,7	73,9	74,9
Malta**	49,8	50,3	47,0	46,2	49,9	47,0	47,2	47,3
Nīderlande	50,5	48,4	45,8	43,7	44,9	45,2	47,9	48,1
Austrija*	82,4	78,1	77,8	79,9	81,6	81,4	82,8	83,9
Polija**	53,0	48,8	49,5	55,1	59,8	59,5	64,9	69,2
Portugāle	123,9	111,2	96,9	93,6	90,2	91,3	89,2	88,2
Rumānija***	48,6	48,1	49,3	54,8	59,5	59,1	61,1	62,7
Slovēnija	74,8	72,8	68,3	66,6	66,0	65,2	63,7	63,1
Slovākija**	60,2	57,8	55,8	59,7	61,6	61,9	64,0	66,9
Zviedrija	37,2	34,1	32,0	34,0	35,1	34,5	35,3	35,8

*Avots: Eurostat (dati no 2021.–2024. gada un 2025. gada fiskālā paziņojuma) un Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze (dati par 2025., 2026. un 2027. gadu).*

*Piezīmes. (\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2025. gada jūnija. (\*\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2024. gada jūlija. (\*\*\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2020. gada aprīļa. (†) Nav pārmērīga budžeta deficīta un netiek apspriesta šajā ziņojumā (sk. 1. iedaļu).*

#### 4. BŪTISKI FAKTORI, NOVĒRTĒJOT ATBILSTĪBU DEFICĪTA KRITĒRIJAM

Līguma 126. panta 3. punktā ir noteikts, ka attiecībā uz katru dalībvalsti šajā ziņojumā “*ņem vērā arī to, vai valdības budžeta deficīts pārsniedz valdības investīciju izdevumus, kā arī ņem vērā visus citus būtiskus faktoros, tostarp dalībvalsts ekonomikas un budžeta stāvokli vidēji ilgā laikā*”. Šie faktori ir sīkāk izskaidroti grozītās Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 3. punktā un attiecas uz:

- a) vidēja termiņa parāda situāciju, proti, valsts parāda problēmu līmeni, valsts parāda pozīcijas un tā finansējuma attīstību un saistītajiem riska faktoriem, jo īpaši termiņstruktūru, parāda denominācijas valūtu un iespējamām saistībām, tostarp jebkādam netiešajām saistībām, kas attiecas uz sabiedrības novecošanu, un privātā sektora parādu;
- b) vidēja termiņa budžeta stāvokli, tostarp jo īpaši uz faktiskās novirzes apmēru no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kā tos noteikusi Padome, gada un kumulatīvā izteiksmē, ko izmēra kontroles kontā;
- c) vidēja termiņa ekonomikas stāvokli, tostarp potenciālo izaugsmi, inflācijas attīstību un cikliskajām norisēm, salīdzinājumā ar pieņēmumiem, kas ir pamatā neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kā tos noteikusi Padome;
- d) reformu un investīciju īstenošanu<sup>25</sup>, tai skaitā jo īpaši uz rīcībpolitikām, kuru mērķis ir novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību, un uz rīcībpolitikām, kuru mērķis ir īstenot Savienības kopējo izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju, tostarp uz tām, kuras atbalsta Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM), un uz publisko finanšu vispārējo kvalitāti, jo īpaši valsts budžeta sistēmu efektivitāti;
- e) attiecīgā gadījumā — uz valdības investīciju palielināšanu aizsardzības jomā, ņemot vērā arī laiku, kad tiek reģistrēti izdevumi par militāro ekipējumu. Īstenojot ekonomikas pārvaldības regulējuma reformu, par vienu no būtiskajiem faktoriem ir noteikts valdības investīciju palielinājums aizsardzības jomā.

Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 3. punktā ir arī noteikts, ka šajā ziņojumā pienācīgi ņem vērā “*jebkurus citus faktoros, kurus attiecīgā dalībvalsts uzskata par būtiskiem, lai visaptveroši novērtētu atbilstību deficīta un parāda kritērijiem, un kurus dalībvalsts paziņojusi Padomei un Komisijai*”. Turklāt saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 4. punktu būtisku valsts parāda problēmu esamība ir būtisks pastiprinošais faktors.

Attiecībā uz novērtējumu par atbilstību budžeta deficīta kritērijam Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 4. punktā ir turklāt noteikts, ka Padome un Komisija, lemjot par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, būtiskos faktoros var ņemt vērā tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) valsts parāda attiecība pret IKP nepārsniedz 60 % atsaucēs vērtību vai
- b) valsts parāda attiecība pret IKP pārsniedz 60 % atsaucēs vērtību, bet ir izpildīti abi nosacījumi, *t. i.*, budžeta deficīts saglabājas tuvu atsaucēs vērtībai un atsaucēs vērtības pārsniegums ir īslaicīgs.

Gan **Vācijā**, gan **Somijā** parāda attiecība pret IKP pārsniedz 60 % atsaucēs vērtību, un nav izpildīti abi nosacījumi, kas jāizpilda, lai ņemtu vērā būtiskos faktoros (tuvumu un

<sup>25</sup> Reformu un investīciju kopuma īstenošana, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai dažām dalībvalstīm, kā norādīts Padomes ieteikumos, ar ko apstiprina vidēja termiņa fiskālos un strukturālos plānus, tiks novērtēta Eiropas pusgada pavasara paketes kontekstā, kuru Komisija plāno publicēt 2026. gada jūnija sākumā. No valstīm, uz kurām attiecas šis ziņojums, korekcijas periods ir pagarināts gan Vācijai, gan Somijai.

īslaicīgumu). Tādēļ attiecībā uz šīm abām dalībvalstīm Padome un Komisija, pieņemot lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu, **nevar ņemt vērā** būtiskos faktorus. Saskaņā ar iedibināto praksi un Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 4. punktu būtiskie faktori šajā ziņojumā tiek izskatīti, pat neraugoties uz to, ka Padome un Komisija tos nevar ņemt vērā turpmākos posmos, lemjot par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, pamatojoties uz budžeta deficīta kritēriju.

#### **4.1. VISĀM VALSTĪM PIEMĒROJAMI BŪTISKIE FAKTORI**

ES ekonomika pēdējos gados ir saskārusies ar vairākiem nelabvēlīgiem satricinājumiem, tostarp Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un augstām enerģijas cenām, ģeopolitiskās nenoteiktības pieaugumu, augstākiem ASV tarifiem un globālo tirdzniecības plūsmu rekonfigurāciju. Šie faktori ietekmēja dalībvalstu budžeta dinamiku, piemēram, aizkavējot noteiktu nodokļu bāzu pielāgošanu inflācijai, izmantojot automātiskas indeksācijas mehānismus un palielinot izdevumus saistībā ar aizsardzību un robežu drošību.

Ekonomiskā aktivitāte ES kopumā 2024. gadā pieauga, reālajam IKP palielinoties no 0,4 % 2023. gadā līdz 1,1 % 2024. gadā. Mērena izaugsme, ko veicina iekšzemes pieprasījums, joprojām pastāv sarežģītās ārējās vides un ieilgušas lielas nenoteiktības apstākļos. Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi ir paredzams, ka ES reālā IKP pieaugums 2025. gadā būs 1,4 %. Vienlaikus inflācija ir turpinājusi samazināties, no augstākā līmeņa 9,2 % apmērā 2022. gadā uz 2,6 % 2024. gadā. Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi ir paredzams, ka ES reālā IKP pieaugums 2025. gadā būs 1,4 %. Paredzams, ka inflācijas samazināšanās process turpināsies, kopējai inflācijai samazinoties līdz 2,5 % 2025. gadā.

Attiecībā uz kopējo ES valdības budžeta deficītu jānorāda, ka pēc ievērojama samazinājuma 2021. un 2022. gadā no ļoti augstā līmeņa 2020. gadā, šis deficīts palielinājās līdz 3,4 % no IKP 2023. gadā un pēc tam samazinājās līdz 3,1 % no IKP 2024. gadā. Tiek prognozēts, ka 2025. gadā kopējais budžeta deficīts palielināsies, sasniedzot 3,3 % no IKP.

ES valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās bija 82,0 %; salīdzinājumā ar 2023. gadu (81,8 %) tā kopumā nav mainījusies un ir par aptuveni par 9 procentpunktiem mazāka nekā 2020. gada beigās, kad Covid-19 krīzes dēļ valsts parāda rādītāji ievērojami pieauga, sasniedzot augstāko punktu 91,3 % apmērā. Tomēr šī attiecība joprojām ir aptuveni par 3 procentpunktiem augstāka par līmeni pirms Covid-19 pandēmijas. Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi ir paredzams, ka parāda attiecība pret IKP 2025. gadā palielināsies līdz 82,8 % no IKP.

Pēc kopumā ievērojamas ekspansijas laikposmā no 2020. līdz 2023. gadam, fiskālā nostāja 2024. gadā bija ierobežojoša 0,3 % apmērā no IKP, ko noteica pakāpeniska privāto investīciju atbalsta pārtraukšana un nedaudz mazāki izdevumi, ko finansēja no ES budžeta (arī tāpēc, ka tika pabeigta 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas īstenošana). To tikai nedaudz kompensēja no valstu budžetiem finansēto publisko investīciju ekspansīvā ietekme. Tiek prognozēts, ka fiskālā nostāja 2025. gadā kopumā būs neitrāla (mazāk nekā 1/4 % no IKP), un valstu budžetu bremzējošā ietekme tiks lielā mērā kompensēta ar lielākiem izdevumiem, ko finansē no ES budžeta.

#### **4.2. VALSTĪM SPECIFISKI BŪTISKIE FAKTORI**

Šajā iedaļā ir sniegts novērtējums par valstīm specifiskiem būtiskajiem faktoriem, tostarp publiskajām investīcijām (sk. 4. tabulu), katrai no abām dalībvalstīm, uz kurām attiecas šis ziņojums, kā norādīts 4. iedaļā.

Attiecībā uz valdības izdevumu un investīciju pieaugumu aizsardzības jomā šajā ziņojumā ir izmantots valdības izdevumu sadalījums, kura pamatā ir nacionālo kontu (*ESA 2010*) definīcijas attiecībā uz Valdības funkciju starptautisko klasifikāciju (*COFOG*) aizsardzības vajadzībām.

Lai gan iedaļās, kas veltītas konkrētām valstīm, ir iekļauta būtiska informācija par vidēja termiņa makroekonomisko stāvokli (arī par ieguldījumiem izaugsmē) un par budžeta un parāda stāvokli vidējā termiņā, plašāka informācija par makroekonomisko un fiskālo perspektīvu ir atrodamā Komisijas 2025. gada rudens prognozē.

#### 4. tabula. Publiskie ieguldījumi

	Procentuālā daļa no IKP				Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Šajā ziņojumā novērtētās dalībvalstis</i>							
<b>Vācija</b>	2,9	2,9	2,9	3,1	3,2	3,4	3,4
<b>Somija</b>	4,2	4,1	4,1	4,4	5,0	5,1	5,1
<i>Šajā ziņojumā neiekļautās dalībvalstis</i>							
Beļģija**	2,8	2,7	2,9	3,1	3,2	3,2	3,3
Bulgārija	2,7	2,4	3,8	3,2	4,2	3,8	4,2
Čehija	4,6	4,5	4,8	4,7	4,8	4,8	4,7
Dānija	3,2	3,1	3,2	3,2	3,8	4,2	4,3
Igaunija	5,8	5,4	6,5	6,2	6,9	8,0	7,8
Īrija	2,0	2,1	2,3	2,6	2,5	2,9	2,9
Grieķija	3,6	3,7	3,9	3,6	4,4	4,2	5,0
Spānija†	2,7	2,7	3,0	2,7	2,9	3,1	2,9
Francija**	4,1	4,2	4,2	4,3	4,3	4,2	4,3
Horvātija	4,8	4,1	5,7	5,2	5,7	5,6	5,4
Itālija**	2,8	2,6	3,1	3,6	3,7	3,9	3,9
Kipra	2,7	2,4	3,1	2,8	3,2	3,5	3,0
Latvija	5,6	4,8	5,6	6,3	7,3	7,7	7,8
Lietuva	3,2	3,2	4,2	4,2	4,8	5,6	5,0
Luksemburga	4,1	4,3	4,6	4,6	4,8	4,9	4,9
Ungārija**	6,2	5,3	5,1	4,3	4,1	4,2	4,2
Malta**	3,7	3,3	3,5	3,2	3,7	3,6	3,5
Nīderlande	3,4	3,2	3,3	3,3	3,4	3,5	3,6
Austrija*	3,6	3,4	3,7	3,9	4,0	4,0	4,1
Polija**	4,1	3,8	5,1	4,8	5,0	5,4	5,6
Portugāle	2,6	2,4	2,6	2,7	3,5	3,8	2,4
Rumānija***	4,1	4,4	5,4	5,9	6,4	6,5	6,5
Slovēnija	4,7	5,5	5,5	5,1	5,3	5,3	5,3
Slovākija**	3,0	3,1	3,6	3,6	5,2	5,4	5,0
Zviedrija	5,1	5,1	5,4	5,5	5,7	6,0	6,0

*Avots: Eurostat (2021.–2024. gada dati) un Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze (dati par 2025., 2026. un 2027. gadu).*

*Piezīmes. (\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2025. gada jūnija. (\*\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2024. gada jūlija. (\*\*\*) Piemērota pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra kopš 2020. gada aprīļa. (†) Nav pārmērīga budžeta deficīta un netiek apspriesta šajā ziņojumā (sk. 1. iedaļu).*

#### 4.2.1. VĀCIJA

**Vidēja termiņa makroekonomiskais stāvoklis.** Reālais IKP 2023. gadā samazinājās par 0,9 % un 2024. gadā — par 0,5 %, un to galvenokārt noteica vāja ražošanas un neliels ārējais pieprasījums. Turklāt politikas nenoteiktība un joprojām salīdzinoši stingrie finansēšanas nosacījumi 2024. gadā turpināja bremsēt investīcijas. Privātais patēriņš tikai nedaudz veicināja izaugsmi. Tiek prognozēts, ka izlaide 2025. gadā kopumā stagnēs (0,2 %) un pieaugs par 1,2 % gan 2026., gan 2027. gadā. Izaugsmi 2025. gadā galvenokārt virza privātā un publiskā patēriņa pieaugums, ko līdzsvaro investīciju samazināšanās un negatīva tirdzniecības ietekme.

**Vidēja termiņa budžeta stāvoklis, tai skaitā investīcijas.** Vācijas vispārējās valdības budžeta deficīts palielinājās no 2,5 % no IKP 2023. gadā līdz 2,7 % no IKP 2024. gadā. Valdības investīcijas 2023. gadā saglabājās 2,9 % līmenī no IKP un nedaudz palielinājās līdz 3,1 % 2024. gadā.

Pamatojoties uz Komisijas aplēsēm<sup>26</sup>, fiskālā nostāja<sup>27</sup>, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2024. gadā kopumā bija neitrāla. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2024. gadā bija bremsējoša ietekme uz fiskālo nostāju, un šis pieaugums atbilst 0,3 % no IKP.

Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 3,1 % no IKP, 2026. gadā — 4,0 % un 2027. gadā — 3,8 %. Tiek prognozēts, ka valdības investīcijas nedaudz palielināsies, līdz 3,2 % no IKP 2025. gadā un līdz 3,4 % gan 2026., gan 2027. gadā. Pēc Komisijas aplēsēm tiek prognozēts, ka fiskālā nostāja 2025. gadā kopumā būs neitrāla. Tiek prognozēts, ka valsts finansēto neto primāro kārtējo izdevumu pieaugumam 2025. gadā būs kopumā neitrāla ietekme uz fiskālo nostāju.

Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi Vācijas neto izdevumi 2025. gadā pieaugs par 3,7 %, un tas nepārsniedz Padomes 2025. gada 10. oktobrī ieteikto maksimālo pieauguma tempu 4,4 % apmērā<sup>28</sup>. Paredzams, ka neto izdevumi 2026. gadā pieaugs par 5,2 %, un tas pārsniedz Padomes ieteikto maksimālo pieauguma tempu 4,5 % apmērā. 2026. gadā tas atbilst novirzei 0,3 % apmērā no IKP. Kumulatīvā izteiksmē, *t. i.*, salīdzinājumā ar 2024. gadu, kas ir bāzes gads, Komisija prognozē, ka Vācijas neto izdevumi 2026. gadā pieaugs par 9,1 %, kas pārsniedz Padomes ieteikto maksimālo kumulatīvo pieauguma tempu 9,0 % apmērā. Tas atbilst kumulatīvai novirzei mazāk par 0,1 % no IKP 2026. gadā. Tomēr prognozētā kumulatīvā novirze 2026. gadā ir valsts izņēmuma klauzulā paredzētās elastības robežās, pamatojoties uz pašreizējām aizsardzības izdevumu aplēsēm<sup>29</sup>.

**Parāda problēmas un vidēja termiņa parāda situācija.** Valdības parāds nedaudz samazinājās no 62,3 % no IKP 2023. gada beigās līdz 62,2 % no IKP 2024. gada beigās. Tiek

<sup>26</sup> Komisijas dienestu darba dokuments SWD(2025)951 “Fiskālās statistikas tabulas, kurās sniegti pamatdati, kas ir būtiski dalībvalstu budžeta politikas novērtēšanai”, 25.11.2025.

<sup>27</sup> Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika — gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citu Savienības fondu neatmaksājamā atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus.

<sup>28</sup> Padomes Ieteikums (2025. gada 10. oktobris), ar ko apstiprina Vācijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu un ļauj Vācijai atkāpties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kurus Padome noteikusi saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana) (OV C/2025/5635, 22.10.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5635/oj>).

<sup>29</sup> Saskaņā ar 4. punktu Padomes 2025. gada 10. oktobra ieteikumā, ar ko iedarbina valsts izņēmuma klauzulu, faktiskās novirzes no Padomes noteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kas ir atļautas saskaņā ar valsts izņēmuma klauzulu, netiks reģistrētas Vācijas kontroles kontā kā debets.

prognozēts, ka parāda attiecība pret IKP palielināsies līdz 63,5 % no IKP 2025. gada beigās, līdz 65,2 % 2026. gada beigās un līdz 67,0 % 2027. gada beigās.

Kopumā parāda atmaksājamības analīze liecina par vidēju risku vidējā termiņā<sup>30</sup>. Tiek prognozēts, ka pamatscenārijā un nemainīgas politikas apstākļos šī parāda attiecība ievērojami palielināsies, un parāda trajektorija ir jutīga pret nelabvēlīgākiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem. Saskaņā ar stohastiskām prognozēm, ar ko simulē daudzus un dažādus potenciālus un īslaicīgus satricinājumus, kas ietekmē makroekonomiskos mainīgos lielumus, pastāv vidēja līmeņa iespējamība, ka parāda attiecība 2029. gadā būs lielāka nekā 2024. gadā.

Parāda atmaksājamības vispārējā novērtējumā ir jāņem vērā arī citi faktori. No vienas puses, risku palielinošie faktori ir saistīti ar valsts īstermiņa parāda neseno lielo īpatsvaru. No otras puses, risku mazinošie faktori ietver parāda atmaksas termiņa pagarināšanu pēdējos gados, relatīvi stabilus finansējuma avotus (ar diversificētu un plašu ieguldītāju bāzi), nelielu valsts parāda daļu ārvalstu valūtā un Vācijas starptautisko ieguldījumu pozitīvo neto pozīciju.

Turklāt strukturālās reformas un investīcijas saskaņā ar ANM turpmākajos gados radīs pozitīvu ietekmi uz IKP izaugsmi. Tiek īstenotas ANP iekļautās reformas un investīcijas. Tomēr, lai ANP tiktu pabeigts laikus, ir jāpieliek papildu pūles.

**Valsts budžeta struktūra.** Vācijas fiskālās sistēmas galvenais elements ir parādu bremsēšana, saskaņā ar kuru valsts finansēm principā ir jābūt līdzsvarotām. Šis noteikums pieļauj strukturālus neto aizņēmumus līdz 0,35 % apmērā no IKP, ko var pārsniegt dabas katastrofu un ārkārtas situāciju gadījumā, kuras ir ārpus valsts kontroles, un izņemot ar aizsardzību un drošību saistītus izdevumus, kas pārsniedz 1 % no IKP. Pēdējais minētais izņēmums tika ieviests 2025. gada martā, kopā ar jaunu un īpašam nolūkam izveidotu mehānismu 500 miljardu EUR apmērā, kas paredzēts ar infrastruktūru un klimatu saistītām investīcijām. Ja par neatbilstību šim noteikumam paziņo pēc budžeta gada, visas novirzes no pieļaujamās aizņēmuma summas reģistrē pastāvīgajā kontroles kontā, kas laika gaitā ir jālīdzsvaro. Līdzīgs noteikums attiecas uz visām federālajām zemēm (*Länder*), un kopš 2025. gada marta arī neto aizņēmumi strukturālā izteiksmē ir ierobežoti, lai nepārsniegtu 0,35 % no IKP. Vācijas konstitūcijā ir paredzēts vispārējās valdības bilances noteikums, ar ko vispārējās valdības strukturālo deficītu ierobežo līdz 0,5 % no IKP.

**Valdības investīciju pieaugums aizsardzības jomā.** Vācijas valdības izdevumi<sup>31</sup> aizsardzībai 2024. gadā bija 1,4 % no IKP salīdzinājumā ar 1,1 % 2021. gadā. Valdības investīcijas aizsardzības jomā veidoja 0,2 % no IKP, un to līmenis nav mainījies salīdzinājumā ar 2023. gadu.

Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts, ka valdības izdevumi aizsardzībai sasniegs 1,6 % no IKP 2025. gadā, 1,9 % 2026. gadā un 2,1 % 2027. gadā. Tiek prognozēts, ka valdības investīcijas aizsardzībā kopumā nemainīsies un saglabāsies 0,2 % līmenī no IKP 2025. un 2026. gadā, un pēc tam tās pieaugs līdz 0,3 % 2027. gadā.

**Citi dalībvalsts norādītie faktori.** Vācija 2025. gada 28. oktobrī norādīja papildu būtiskus faktorus, kas nav minēti iepriekš. Vācija vērsa uzmanību uz Vācijas Nodokļu ieņēmumu aplēšu darba grupas 23. oktobrī publicētajām jaunajām nodokļu ieņēmumu aplēsēm, kas liecina par prognozēto nodokļu ieņēmumu pieaugumu salīdzinājumā ar datiem, kurus Vācija paziņoja *EDP* paziņojumā. Ja visi pārējie faktori nemainīsies, šis pieaugums samazinās prognozēto

<sup>30</sup> 2024. gada parāda atmaksājamības pārskats (*European Economy Institutional Paper 306*, 2025. gada marts), pamatojoties uz Komisijas 2024. gada rudens prognozi.

<sup>31</sup> Valsts finansētie aizsardzības izdevumi, kā definēts valdības funkciju klasifikācijā (*COFOG*) Eiropas nacionālo kontu sistēmas (*ESA2010*) ietvaros.

budžeta deficītu 2025. gadā līdz 3,0 % no IKP<sup>32</sup>. Vācija arī norādīja, ka valdība ir ieviesusi reformas, lai uzlabotu potenciālos rezultātus un fiskālo ilgtspēju.

#### 4.2.2.SOMIJA

**Vidēja termiņa makroekonomiskais stāvoklis.** Reālais IKP 2023. gadā samazinājās par 0,9 % un 2024. gadā palielinājās par 0,4 %, un galvenokārt to izraisīja neto eksporta pieaugums, jo preču un pakalpojumu eksports palielinājās, savukārt imports samazinājās. Palielinājās arī patēriņš valstī, bet kopumā samazinājās iekšzemes pieprasījums (t. sk. izmaiņas krājumos), jo īpaši sakarā ar būtisku investīciju sarukumu. Tiek prognozēts, ka Somijas ekonomika 2025. gadā stagnēs ar nelielu reālā IKP pieaugumu 0,1 % apmērā. Šī nelabvēlīgā ekonomikas situācija galvenokārt ir saistīta ar drošības vides pasliktināšanos saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Tiek prognozēts, ka ekonomika atsāks izaugsmi 2026. un 2027. gadā, kad paredzams, ka reālais IKP pieaugs attiecīgi par 0,9 % un 1,2 %. Izaugsmi 2025. gadā veicina neliels neto eksporta un investīciju pieaugums, savukārt publiskais un privātais patēriņš saskaņā ar prognozēm samazināsies. Tiek prognozēts, ka 2026. gadā privātais patēriņš un investīcijas kļūs par izaugsmes virzītājspēkiem, savukārt neto eksports samazināsies.

**Vidēja termiņa budžeta stāvoklis, tai skaitā investīcijas.** Somijas vispārējās valdības budžeta deficīts palielinājās no 2,9 % no IKP 2023. gadā līdz 4,4 % 2024. gadā. Valdības investīcijas 2023. gadā saglabājās 4,1 % līmenī no IKP un palielinājās līdz 4,4 % 2024. gadā.

Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja, kas ietver gan valsts, gan ES finansēto izdevumus, 2024. gadā bija ekspansīva (1,1 % no IKP). Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2024. gadā bija ekspansīva ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,8 % no IKP.

Komisijas 2025. gada rudens prognozē ir paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 4,5 % no IKP, 2026. gadā — 4,0 % un 2027. gadā — 3,9 %. Tiek prognozēts, ka valdības investīcijas palielināsies līdz 5,0 % no IKP 2025. gadā un pēc tam nedaudz palielināsies līdz 5,1 % gan 2026. gadā, gan 2027. gadā. Pēc Komisijas aplēsēm tiek prognozēts, ka fiskālā nostāja 2025. gadā kopumā būs neitrāla. Tiek paredzēts, ka valsts finansēto neto primāro kārtējo izdevumu pieaugumam 2025. gadā būs bremsējoša ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,8 % no IKP, un tas liecina par būtisku fiskālās konsolidācijas pasākumu īstenošanu.

Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi Somijas neto izdevumi 2025. gadā pieaugs par 1,2 %, un tas nepārsniedz Padomes 2025. gada 21. janvārī ieteikto maksimālo pieauguma tempu 1,6 % apmērā<sup>33</sup>. Paredzams, ka neto izdevumi 2026. gadā pieaugs par 1,8 %, un tas nepārsniedz Padomes ieteikto maksimālo pieauguma tempu 1,9 % apmērā.

Kumulatīvā izteiksmē, t. i., salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir bāzes gads, Komisija prognozē, ka Somijas neto izdevumi 2025. gadā pieaugs par 4,5 %, kas nepārsniedz Padomes ieteikto maksimālo kumulatīvo pieauguma tempu 5,3 % apmērā. Saskaņā ar prognozi neto izdevumi 2026. gadā kumulatīvā izteiksmē pieaugs par 6,4 %, un tas nepārsniedz Padomes ieteikto maksimālo kumulatīvo pieauguma tempu 7,4 % apmērā.

<sup>32</sup> Komisijas 2025. gada rudens prognoze liecina par uzlabotu makroekonomisko perspektīvu, kas ir nodokļu ieņēmumu aplēses pamatā, un tādējādi arī par lielākiem nodokļu ieņēmumiem.

<sup>33</sup> Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Somijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/656, 10.2.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/656/oj>).

**Parāda problēmas un vidēja termiņa parāda situācija.** Valsts parāds palielinājās no 77,1 % no IKP 2023. gada beigās līdz 82,5 % no IKP 2024. gada beigās. Tiek prognozēts, ka parāda attiecība pret IKP palielināsies vēl līdz 88,1 % no IKP 2025. gada beigās, līdz 90,9 % 2026. gada beigās un līdz 92,3 % 2027. gada beigās.

Kopumā parāda atmaksājamības analīze liecina par augstu risku vidējā termiņā<sup>34</sup>. Tiek prognozēts, ka pamatscenārijā un nemainīgas politikas apstākļos šī parāda attiecība ievērojami palielināsies, un parāda trajektorija ir jutīga pret nelabvēlīgākiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem. Saskaņā ar stohastiskām projekcijām, ar ko simulē daudzus un dažādus potenciālus un īslaicīgus satricinājumus, kas ietekmē makroekonomiskos mainīgos lielumus, pastāv liela iespējamība, ka šī parāda attiecība 2029. gadā būs lielāka nekā 2024. gadā.

Parāda atmaksājamības vispārējā novērtējumā ir jāņem vērā arī citi faktori. No vienas puses, valdības garantijas un ar tām saistītās netiešās saistības publiskajam sektoram ir lielākās visā ES. No otras puses, risku mazinoši faktori ir relatīvi stabili finansējuma avoti (ar diversificētu un plašu ieguldītāju bāzi) un parāda denominācijas valūta.

Turklāt strukturālās reformas un investīcijas saskaņā ar ANM turpmākajos gados radīs pozitīvu ietekmi uz IKP izaugsmi. Tiek īstenotas ANP iekļautās reformas un investīcijas. Tomēr, lai ANP tiktu pabeigts laikus, ir jāpieliek papildu pūles.

**Valsts budžeta struktūra.** Somijas fiskālās sistēmas stūrakmens ir saistošo izdevumu maksimālo apjomu kopums, kas aptver centrālo valdību. Parlamenta sasaukuma perioda sākumā valdība lemj par izdevumu ierobežojumiem un noteikumiem, kas reglamentē procedūru visā četrus gadu ilgajā pilnvaru termiņā un ko papildina noteikums par nominālo deficītu. Turklāt Somijā ir spēkā noteikums par līdzsvarotu budžetu strukturālā izteiksmē, kā arī noteikums par parādu, kas attiecas uz vispārējo valdību un ko piemēro arī valdības termiņa laikā (četri gadi). Visbeidzot, budžeta līdzsvara noteikumus vietējām pašvaldībām un sociālā nodrošinājuma nozarei nosaka vispārējie tiesību akti. Somija veido savu vidēja termiņa budžeta stratēģiju, kurā izklāstīti valdības fiskālie mērķi un vidēja termiņa prioritātes saskaņā ar šiem noteikumiem, ievērojot mainīgo plānošanas periodu. Somija pašlaik reformē savu fiskālo sistēmu, un paredzams, ka jaunā sistēma tiks pieņemta līdz 2025. gada beigām<sup>35</sup>.

**Valdības investīciju pieaugums aizsardzības jomā.** Somijas valdības izdevumi aizsardzībai 2024. gadā sasniedza 1,6 % no IKP salīdzinājumā ar 1,2 % 2021. gadā. Valdības investīcijas aizsardzības jomā veidoja 0,1 % no IKP, un to līmenis nav mainījies salīdzinājumā ar 2023. gadu.

Komisijas 2025. gada rudens prognozē tiek paredzēts, ka valdības izdevumi aizsardzībai sasniegs 2,2 % no IKP 2025. gadā, 2,1 % 2026. gadā un 2,3 % 2027. gadā. Tiek prognozēts, ka

---

<sup>34</sup> 2024. gada parāda atmaksājamības pārskats (*European Economy Institutional Paper 306*, 2025. gada marts), pamatojoties uz Komisijas 2024. gada rudens prognozi.

<sup>35</sup> 2025. gada oktobrī vairākas politiskās grupas parakstīja parlamentāru paktu par jaunās fiskālās sistēmas noteikumiem. Tas ietver skaitliski izteiktu fiskālo noteikumu, kas papildinās ES fiskālos noteikumus, un ilgtermiņa parāda mērķrādītāja pieņemšanu 40 % apmērā no IKP ar diviem vidēja termiņa budžeta bilances mērķrādītājiem (valdības četrus gadu pilnvaru termiņa mērķrādītājs, kas ir fiskālais noteikums, un astoņu gadu starpparlamentārais mērķrādītājs, kas noteikts valdības pilnvaru termiņa vidū), kas attiecas uz centrālo valdību un vietējām pašvaldībām. Mērķrādītājiem ir jāaskan ar ES fiskālajiem noteikumiem un ar parāda samazināšanu vidēji par 0,75 procentpunktiem no IKP gadā astoņu gadu periodā, lai sasniegtu ilgtermiņa parāda mērķrādītāju. Ir paredzēts pārejas periods, kurā mērķrādītāji tiks noteikti tikai saskaņā ar ES noteikumiem, savukārt parāda samazināšanas priekšnoteikums stātos spēkā no 2033. gada. Paredzams, ka sistēmā būs iekļauts arī korekcijas mehānisms, ko iedarbina, ja notiek novirzes no valdības pilnvaru termiņa mērķrādītāja un pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras posmiem. Neatkarīgās fiskālās iestādes uzdevumi tiks uzticēti Somijas Ekonomikas politikas padomei.”

valdības investīcijas aizsardzībā palielināsies par 0,8 procentpunktiem līdz 1,0 % 2025. gadā, stabilizēsies 2026. gadā un pēc tam pieaugs līdz 1,2 % 2027. gadā.

**Citi dalībvalsts norādītie faktori.** Somija 2025. gada 28. oktobrī norādīja papildu būtiskus faktoros, kas nav minēti iepriekš. Somija uzsvēra, ka plānotais budžeta deficīts 4,3 % apmērā no IKP 2025. gadā ir saistīts ar mazākiem nekā gaidīts nodokļu ieņēmumiem un ar pensiju fondu īpašuma ienākuma prognozētā pieauguma pārskatīšanu samazināšanas virzienā. Somija arī uzsvēra, ka tiek veikti konsolidācijas pasākumi aptuveni 1 miljarda EUR apmērā (aptuveni 0,3 % no IKP), par kuriem tika paziņots 2025. gada septembrī, lai ierobežotu valdības parāda pieaugumu; daži no šiem pasākumiem stāsies spēkā jau 2026. gadā. Tas papildina kopš 2023. gada veiktos konsolidācijas pasākumus līdz 9 miljardiem EUR (aptuveni 3,0 % no IKP). Turklāt 2026. gada sākumā tiks palielinātas bezdarba apdrošināšanas iemaksas, stiprinot vispārējās valdības finanšu stāvokli par 0,5 miljardiem EUR<sup>36</sup>.

## 5. SECINĀJUMI

Valdības budžeta deficīts **Somijā** 2024. gadā pārsniedza atsaucē vērību, kas bija 3 % no IKP, un tiek plānots, ka tas pārsniegs šo atsaucē vērību arī 2025. gadā; abi deficīti ir novērtēti kā tādi, kas pārsniedz atsaucē vērību un nav tuvu tai. Saskaņā ar Komisijas prognozi Somijas budžeta deficīts, kas pārsniedz atsaucē vērību, nav novērtēts kā īslaicīgs, savukārt atsaucē vērības pārsniegums ir novērtēts kā ārkārtējs.

**Vācijas** valdības budžeta deficīts 2024. gadā nepārsniedza atsaucē vērību, taču tā ziņoja, ka 2025. gadā plānotais budžeta deficīts pārsniegs 3 % no IKP, bet būs tuvu šim līmenim. Saskaņā ar Komisijas prognozi Vācijas deficīts, kas pārsniedz atsaucē vērību, nav novērtēts kā īslaicīgs, savukārt atsaucē vērības pārsniegums ir novērtēts kā ārkārtējs.

Gan **Vācijā**, gan **Somijā** valsts parāds pārsniedz atsaucē vērību 60 % no IKP, bet nav izpildīts dubultais nosacījums, kas nepieciešams, lai ņemtu vērā būtiskos faktoros (*t. i.*, ka deficīts saglabājas tuvu atsaucē vērībai un ka atsaucē vērības pārsniegums ir īslaicīgs). Tādēļ Padome un Komisija, pieņemot lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu, attiecībā uz šīm abām dalībvalstīm nevar ņemt vērā būtiskos faktoros.

Tāpēc deficīta kritērijs nav izpildīts ne **Somijā**, ne **Vācijā**.

Padome ir iedarbinājusi valsts izņēmuma klauzulas, lai veicinātu aizsardzības izdevumu pieaugumu gan Vācijā, gan Somijā laikposmā no 2025. līdz 2028. gadam. Regulas (ES) Nr. 1467/97 2. panta 5. punktā ir noteikts, ka tad, ja tiek iedarbināta valsts izņēmuma klauzula, Komisija un Padome *var* nolemt neizdarīt secinājumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu.

Saskaņā ar Komisijas 2025. gada 19. marta paziņojumu<sup>37</sup>, ja tiek aktivizēta valsts izņēmuma klauzula, Komisija un Padome *var* nolemt neizdarīt secinājumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu gadījumā, ja budžeta deficīts pārsniedz 3 % no IKP, bet tas ir saistīts ar aizsardzības izdevumu pieaugumu.

**Vācijas** gadījumā aizsardzības izdevumi palielinājās no 1,1 % no IKP 2021. gadā līdz 1,4 % 2024. gadā, un, pamatojoties uz Komisijas 2025. gada rudens prognozi, ir paredzams, ka 2025. gadā tie būs 1,6 % no IKP. Bez šā aizsardzības izdevumu pieauguma kopš 2021. gada Komisijas prognozētais budžeta deficīts 2025. gadā būtu 2,6 % no IKP, tādējādi zem atsaucē

<sup>36</sup> Rudenī izziņotie pasākumi, kas tika pietiekami detalizēti izklāstīti, ir ņemti vērā Komisijas 2025. gada rudens prognozē. Tas ietver arī bezdarba apdrošināšanas iemaksu palielinājumu.

<sup>37</sup> Komisijas paziņojums "Palielināto aizsardzības izdevumu atbalsstīšana Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros", Brisele, 2025. gada 19. marts, C(2025) 2000 final.

vērtības. Tāpēc secinājuma neizdarīšana šajā posmā par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Vācijā atbilst Regulas (ES) Nr. 1467/97 2. panta 5. punkta noteikumiem.

**Nemot vērā šo novērtējumu, Komisija uzskata, ka nav pamata uzsākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru attiecībā uz Vāciju. Fiskālās norises Vācijā tiks atkārtoti novērtētas 2026. gada pavasarī.**

Somijā aizsardzības izdevumi palielinājās no 1,2 % no IKP 2021. gadā līdz 1,6 % 2024. gadā, un, pamatojoties uz Komisijas 2025. gada rudens prognozi, ir paredzams, ka 2025. gadā tie sasniegs 2,2 % no IKP. Ja aizsardzības izdevumi kopš 2021. gada nepalielinātos, Komisijas prognozētais 2025. gada deficīts būtu 3,4 % no IKP, tādējādi joprojām pārsniedzot atsauces vērtību. Tāpēc 2025. gada jūnija ziņojumā izdarītais secinājums ir jāpārskata.

**Pēc tam, kad būs izskatīts saskaņā ar LESD 126. panta 4. punktu izveidotās Ekonomikas un finanšu komitejas atzinums, Komisija apsvērs iespēju ierosināt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras uzsākšanu attiecībā uz Somiju, iesakot Padomei pieņemt lēmumu saskaņā ar 126. panta 6. punktu, ar ko konstatē pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu, kā arī pieņemt ieteikumu saskaņā ar 126. panta 7. punktu, lai novērstu pārmērīgu budžeta deficītu.**